IX kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 73)**

z dnia 1 października 2021 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi (nr 73)

1 października 2021 r.

Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi, obradująca pod przewodnictwem posła **Roberta Telusa (PiS)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (druk nr 1567).

W posiedzeniu udział wziął **Szymon Giżyński** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Mirosław Borzym** zastępca dyrektora Departamentu Gospodarowania Zasobem Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, **Władysław Serafin** prezes Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych oraz **Grzegorz Anczewski** przedstawiciel Krajowej Rady Izb Rolniczych.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Dariusz Myrcha** oraz **Jolanta Boratyn-Dąbkowska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Mariusz Przerwa** oraz **Konrad Nietrzebka** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dzień dobry państwu, otwieram posiedzenie Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Witam państwa posłów, witam przedstawicieli Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz z panem ministrem Szymonem Giżyńskim na czele. Witam również prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, panią Renatę Mantur. Czy mamy panią prezes Renatę Mantur? Panie ministrze czy pani Renata Mantur jest z nami? Nie ma. Mam zapisane, że jest. A może to nie jest ten scenariusz? Ten scenariusz, dobrze. Witam również wszystkich przybyłych gości.

Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum. Porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia został państwu doręczony. Obejmuje on pierwsze czytanie poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych (druk nr 1567). Czy są uwagi do porządku obrad? Nie widzę, nie słyszę.

Uważam porządek dzienny za przyjęty. Przystępujemy zatem do realizacji porządku dziennego. Czy w posiedzeniu uczestniczą osoby wykonujące zawodowo działalność lobbingową? Jeśli tak, to proszę o przedstawienie się i poinformowanie, jaką firmę reprezentują. Nie widzę, nie słyszę.

Przystępujemy zatem do szczegółowego rozpatrzenia ustawy. Najpierw bardzo bym prosił, żeby pan przewodniczący Sachajko przedstawił w ogólnej debacie tę ustawę. To jest pierwsze czytanie, tak? Panie Dariuszu? Dlaczego tutaj nie ma, że mamy najpierw przeprowadzić pierwsze czytanie? Bardzo proszę, panie przewodniczący.

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, okazało się, że pan przewodniczący się pomylił. Sekretariat przygotował scenariusz bardzo dobrze.

Wracając do omawianego projektu ustawy, jest to kolejna ustawa z pakietu ustaw, którą wkrótce rolnicy usłyszą w ramach polskiego ładu dla rolnictwa. Ustawa, która ma zwiększyć dochody rolników, a jednocześnie wprowadzić dywersyfikację tych dochodów, żeby rolnik lub jego domownik, mając tak szerokie wiadomości, doświadczenie i sprzęt, mógł również świadczyć różnego rodzaju inne usługi w budynkach, czyli w tym siedlisku, które posiada.

Ustawa likwiduje szarą strefę, która nigdy nie jest dobra dla gospodarki, a jednocześnie pozwala rolnikowi wejść w nowe działalności bez ponoszenia gigantycznych nakładów na start, związanych chociażby z koniecznością odrolniania danego gruntu pod siedliskiem. Jednocześnie daje to większy spokój rolnikom. Wiemy przecież, że część rolników świadczy usługi. Robi to nielegalnie, przez co obawia się o to, że ktoś może na przykład donieść na niego i będzie miał jakieś przykre konsekwencje. Nie ma potrzeby, żeby się ukrywać ze swoją działalnością. Można ją robić. W tej chwili będzie to legalne.

Ta ustawa w pełni wykorzystuje potencjał jaki jest na wsi oraz w gospodarstwie rolnika. Jak rolnik ma garaż albo nieużywany budynek, będzie tam mógł swobodnie prowadzić inną działalność gospodarczą.

W stosunku do tego pierwszego projektu, który państwo mają przed sobą, również mają państwo kilka zmian. Drobnych, ale bardzo ważnych do jednego artykułu, które w trakcie szczegółowego rozpatrywania będę państwu referował. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo, proszę pana ministra Szymona Giżyńskiego o zabranie głosu i przedstawienie stanowiska rządu tej ustawy.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Szymon Giżyński:

Dziękuję uprzejmie. Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, szanowni goście, pan przewodniczący Sachajko przedstawił projekt w takim wymiarze faktycznie intencyjnym. Ja chcę potwierdzić, że są to potrzebne polskiemu rolnictwu rozwiązania oraz interesujące ze względu na swoją innowacyjność i praktykę. W tym sensie wskazał na ten drugi aspekt, motywując te zapisy i określając je pan poseł Sachajko jako rzeczy istotne. To potwierdzamy.

Najistotniejsze jest to, iż ustawa rozwiązuje pewne problemy, jak zwolnienie z konieczności przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze, przypadki wykonywania działalności gospodarczej w 30 % powierzchni gruntu pod budynkami o zabudowie zagrodowej, a działalność rolnicza nadal pozostaje działalnością podstawową w ramach konkretnego gospodarstwa rolnego.

Istotne jest również zniesienie wymogu uiszczenia należności i opłat za wyłączenie gruntów w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej w zabudowaniach zagrodowych w 30% ich powierzchni. Będziemy już o tym rozmawiać w kontekście poprawek. Projektowane zmiany zmniejszają zatem ilość procedur i obniżają koszty, co pozwoli na łatwiejsze podejmowanie drobnej… podkreślam, drobnej, będziemy takie stanowisko konsekwentnie utrzymywać, działalności rolniczej przy wykorzystywaniu zasobów prowadzonego gospodarstwa rolnego i z zachowaniem jego charakteru czysto rolniczego.

Wprowadzenie ograniczenia w stosowaniu zwolnień dla działalności gospodarczej w zabudowie zagrodowej jest bardzo istotną częścią tych propozycji ustawowych. Nowe regulacje wprowadzają dopuszczenie jedynie częściowego użytkowania nieruchomości rolnych w pozarolniczych celach. Konieczność także utrzymanie produkcji rolniczej jako podstawowej działalności w gospodarstwie rolnym. To już mówię po raz drugi, czyli bardzo wybitnie to podkreślam. Obowiązek powiadomienia starostów przed planowanym rozpoczęciem działalności nierolniczej. Są tutaj oczywiście stosowne zapisy sankcyjne w przypadku niezgłoszenie podjęcia w zabudowaniach zagrodowych działalności gospodarczej. Chcę również podkreślić, że w zakresie słownikowym, co jest również podstawą. Przy braku takich definicji wykorzystywania przez rozmaite organy, osoby, instytucje, sytuacji do tego, żeby prawo naginać i tworzyć przy naginaniu, łamaniu prawa jakieś konstrukcje o charakterze de facto naruszenia prawa, czyli przestępczej, dla osiągnięcia własnej korzyści. Dlatego wskazujemy na to, iż kwestia zabudowy zagrodowej musi być ujęta poprawką. Taka sytuacja najprawdopodobniej nastąpi. Z Kodeksu cywilnego zaczerpnięta jest adekwatna i użytkowa definicja gospodarstwa rolnego. Z ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych bardzo ważna jest definicja działalności nierolniczej. To musi wpłynąć bardzo korzystnie na skuteczną realizację regulacji w zakresie działalności nierolniczej w zabudowie zagrodowej, co jest rzeczywistym celem ustawy.

Zwracam uwagę, że dotychczas w prawie nie było definicji użytkowej zabudowy zagrodowej. To właśnie było przyczyną nie tylko konfuzji, ale i różnych kolizji praw-

nych. Oczekujemy wiec regulacji w tej sprawie. Z tego, co mówiłem, co określałem oraz jak odnosiłem się to do zapisów, oczywiście towarzyszy ton życzliwości. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję, panie ministrze, otwieram dyskusję. Pan poseł Krajewski, bardzo proszę.

Poseł Stefan Krajewski (KP):

Szanowny panie przewodniczący, panie ministrze, uważam, że ta ustawa wpisuje się zarówno w Polski Ład, jak i w politykę rolną obecnego rządu. Wygasiliście skutecznie produkcję trzody chlewnej, wygasicie za chwilę produkcję, chów i hodowlę bydła, produkcję mleka, bo przy tych cenach nawozów, paliwa, środków do produkcji, rolnikom się nie będzie opłacać ta produkcja. A jeśli któryś będzie się upierał przy swoim, to będzie musiał pozarolniczo dorobić, bo w żaden sposób z tych gospodarstw nie utrzyma siebie, nie utrzyma rodziny. Myślę, że ten procentowy udział jest za mały, powinien być odwrotny – 70% z pozarolniczej, a 30% z rolnictwa. Dalej i tak będzie ciągle za mało.

Szukacie jakichś rozwiązań prawnych, żeby koniecznie rolnicy chcieli odchodzić od tej produkcji – przede wszystkim przez brak opłacalności. Mamy procedury, bo dzisiaj rolnik, który chce utrzymywać trzodę chlewną, żeby spełnić wszystkie wymogi bioasekuracji, musi przebudować praktycznie wszystkie budynki inwentarskie. Koszty, które pochłonie ten remont, spowodują, że nie będzie miał za co tego zrobić i nie będzie dzisiaj w stanie tej produkcji odtworzyć, nawet w gospodarstwach, które chciały wracać po ASF-ie do produkcji.

Zastanówmy się nad tym, czy my chcemy jednak, żeby rolnictwo w kraju rozwijać, czy będziemy wszystkich przekonywać, że pozarolnicze źródła dochodu są lepsze i tak powinno się dziać. To, co padało i podczas wczorajszego posiedzenia Komisji Rolnictwa i też dzisiaj powtórzę… Za chwilę będziemy mieli gospodarstwa ekologiczne, które nie będą stosować nawozów. Przy tej cenie rolnicy w województwie podlaskim dzisiaj przestają przedłużać już obowiązujące umowy dzierżawy, bo to w żaden sposób się finansowo nie spina. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję. Pan poseł Górski.

Poseł Maciej Górski (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący. Ja mam pytanie do pana wiceprzewodniczącego Sachajki. Jak rozumieć zapis w zmianie drugiej? O ile działalność rolnicza pozostaje podstawową działalnością w gospodarstwie rolnym?

Prosty przykład – rolnik ma 5 ha. Żona otwiera zakład fryzjerski w jakimś tam pomieszczeniu z 5 ha dla uproszczenia… No to z hektara przeliczeniowego to około jest tam 15 tys. rocznie, a żona zarobi 20 tys. Czy to podlega pod tą ustawę czy nie? Jak rozumieć tą podstawową? No bo rolnik uprawia pole, może nawet mieć hodowlę, może codziennie nawet wykonywać takie zwykłe prace – dawanie paszy, obrządek, dojenie krów, ale dochód jest z tej działalności wyższy. Czy tutaj nie należałoby tego jakoś doprecyzować? Chodzi o wyliczenia kwotowe czy czas poświęcony na tę pracę? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję, poseł Plocke.

Poseł Kazimierz Plocke (KO):

Dziękuję, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, kilka uwag. Mianowicie, kwestia pierwsza, dlaczego tak ważna ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych nie jest ustawą rządową, tylko poselską? W dodatku jeszcze kilkanaście parlamentarzystów podpisało się pod tym niezwykle ważnym projektem, który decyduje o zagospodarowaniu przestrzennym, w ogóle o całej gospodarce przestrzennej na wsi.

Sprawa druga – czy jest stanowisko rządu do tego projektu? Jeśli tak, to chcielibyśmy je poznać. Uważam, że jest to bardzo istotne. Nie możemy pozwolić na to, żeby ład przestrzenny był, że tak powiem, domeną parlamentarzystów. Uważam, jest to domena rządu, a więc jednostki, do której można się odwoływać. Chciałbym potwierdzenia

od pana ministra, czy takie stanowisko rządu na piśmie jest przygotowywane albo czy już jest. Ale jeśli tak, to chcielibyśmy poznać.

Sprawa trzecia. W zapisie projektu ustawy jest możliwość przekształcenia 30% powierzchni nieruchomości. A co będzie, jeżeli to 30% na dużej powierzchni będzie stanowić większość produkcji nierolniczej niż rolniczej? Czy to jest gdzieś uregulowane? Czy to jest nieuregulowane? Czy to się wpisuje w to, co powiedział Poseł Krajewski, że rzeczywiście będziemy mieli nie działalność rolniczą, tylko działalność nierolniczą na obszarach wiejskich czy w gospodarstwach rolnych. Jaka działalność może pojawić się na odrolnionych gruntach rolnych? I czy te odrolnione powierzchnie będą zgodne z zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy? Czy to nie wygeneruje kolejnego chaosu, czy też nawet konfliktów społecznych w społeczności wiejskiej?

Chciałbym na te pytania mieć odpowiedź i pewność, że proponowane zmiany zmierzają w kierunku polepszenia sytuacji, a nie jej pogorszenia i budowania konfliktów. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję. Pani poseł Sowińska.

Poseł Anita Sowińska (Lewica):

Dziękuję, panie przewodniczący, mam pytanie takie doprecyzowujące do pana posła Sachajko. Chodzi mi o potencjalne ryzyko… Właśnie nie do końca rozumiem czy ta ustawa może wpłynąć na zmniejszenie powierzchni lasów prywatnych? Jeśli tak, to jaki to może być wpływ?

Drugie pytanie. Czy potencjalnie ta ustawa również obejmuje potencjalnych inwestorów w odnawialne źródła energii, czyli fotowoltaikę i wiatraki? Czy to już również jest objęte tą ustawą? A jeśli tak, to mam pytanie do pana ministra, czy obecnie są prowadzone rozmowy z ministrem infrastruktury i innymi ministrami na temat odblokowania ustawy 10 ha dla rolników tak, żeby rolnicy mogli zarabiać na energii odnawialnej? Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy jeszcze ktoś z państwa parlamentarzystów? Poseł Kozłowska Iwona.

Poseł Iwona Maria Kozłowska (KO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący, panie ministrze, Wysoka Komisjo, wprowadzona regulacja jednak nie powinna stanowić pola do nadużyć, które mogą wprost podważyć politykę ochrony gruntów rolnych. Przedstawiona regulacja w tym zakresie jest po prostu niedoskonała i niedostateczna. Niedostatecznie będzie też regulowała zasady wykorzystywania części gospodarstw na potrzeby działalności pozarolniczej.

Z treści art. 12 ust. 1b, który ma być dodany do ustawy, wynika, że uprawnionym do podjęcia działalności pozarolniczej na obszarze gospodarstwa jest osoba, która zamierza prowadzić w budynku objętym zabudową, zagrodową działalność nierolniczą. Zatem projekt w żaden sposób nie wiąże uprawnionego z osobą rolnika, który jest właścicielem gospodarstwa. Czytając projektowany przepis ust. 1c art. 12 ustawy można przyjąć, że osobą inicjującą działalność rolniczą nie musi być wcale rolnik. Może to być dowolna osoba. Regulacja ta więc powinna być doprecyzowana, aby nie stanowiła pola do nadużyć. Chyba że rzeczywiście intencją pana posła Sachajki jest, aby wyjść z tym projektem w szerszym zakresie, ale to prosiłabym o wyjaśnienie.

Nie jest to odosobniony przykład niejasnej regulacji w treści projektowanego artykułu. Jako warunek korzystania z pozarolniczego z gospodarstwa bez odrolnienia wskazano, że działalność rolnicza musi stanowić podstawową działalność rolniczą. O tym już była mowa wcześniej. Chciałabym się do tego również odnieść. Dla rolnika tą działalnością może być na przykład wynajem części budynku na sklep czy aptekę. To rozwiązanie może stanowić różnego rodzaju również pole do nadużyć, a jednocześnie wprowadza możliwość do dokonywania różnego rodzaju interpretacji.

Kolejną kwestią jest niejasność regulacji w zakresie warunku dopuszczającego prowadzenie działalności pozarolniczej bez wyłączenia z produkcji w związku z przewagą dzia-

łalności rolniczej jako podstawowej działalności, która nie może dominować działalności pozarolniczej. Ustawa w tym zakresie jest zupełnie nieczytelna. Nawet nie wiadomo, jakiej chwili ten warunek dotyczy i jakie konsekwencje dla osoby podejmującej działalność pozarolniczą ten warunek będzie miał.

Brak określenia kryterium badania tego, czy działalność rolnicza jest podstawową czy uboczną, czy jest to kryterium dochodowe, czy inne. Nie podano również sposobu, w jaki osoba podejmująca działalność pozarolniczą ma te okoliczności wykazać, aby nie narazić się na konsekwencje z tytułu naruszenia zasady ochrony gruntów rolnych. Ustawa nie przewiduje nawet konsekwencji, gdy działalność pozarolnicza zdominuje tę rolniczą, a przecież do takich sytuacji może dojść i tego wykluczyć nie możemy. Czy to oznacza, że w takich okolicznych okolicznościach prowadzenie tej działalności rentowniejszej nie będzie już możliwe, skoro przychody finansowe zdominują wpływami te stricte rolniczą?

Proszę o odpowiedź na te nurtujące nas pytania. W następnej części będziemy pytali dalej. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję, poseł Ardanowski.

Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, chcę powiedzieć, że z życzliwością patrzę na ustawę, chociaż widzę ogromną ilość problemów, które się pojawią z jej interpretacją. O niektórych już państwo posłowie tutaj mówili.

Jeżeli jest możliwość rozszerzenia działalności rolników, to obiema rękami się pod tym podpisuję. Nie ma co zaklinać rzeczywistości – część polskich gospodarstw, nawet wbrew naszym intencjom, będzie musiała mieć dodatkowe źródła dochodu, bo nie utrzyma się w szczególności z niewielkich gospodarstw. Ale oczywiście musi być również precyzyjnie określone choćby to, o czym tutaj państwo mówili, w jaki sposób określamy, czy jest to dominująca działalność rolnicza w gospodarstwie, czy też nie, jeżeli wiemy, że w gospodarstwach nie jest prowadzona pełna rachunkowość, która mogłaby określić dopiero faktyczne proporcje dochodów z gospodarstwa, z działalności i spoza gospodarstwa.

Problemem jest również to, że w tej chwili nie tyle jakieś bariery formalnoprawne sprawiają, że rolnicy nie podejmują działalności dodatkowej, tylko raczej to, że nie ma na rynku zapotrzebowaniu na taką działalność dodatkową. Ja nie wiem, co takiego nowego miałby rolnik wymyśleć w postaci usług czy jakiejś produkcji, żeby było na to zapotrzebowanie rynkowe. Jeżeli chce i znajdzie taki pomysł – ta wspomniana fryzjerka czy sklep, to ja nie słyszałem o tym, żeby były problemy z uruchomieniem tego również w budynku gospodarczym czy też budynku mieszkalnym.

Również bardzo sobie łatwo wyobrazić sytuację, że nagle opustoszałe chlewnie, kurniki, duże budynki, które były budowane z myślą o produkcji zwierzęcej, a z faktu, że były fragmentem zabudowy rolniczej, miały pewnego rodzaju ułatwienia inwestycyjne, których nie mają przedsiębiorcy na wsi, którzy muszą spełnić bardziej restrykcyjne warunki, żeby wybudować halę fabryczną czy jakieś pomieszczenia do prowadzenia działalności… No to z radością skorzystają z tych pomieszczeń, które będą pozwalniane po kurnikach, po chlewniach, po oborach, stodołach itd. Będą oczekiwali, żeby zalegalizować tym działalność gospodarczą prowadzoną albo na wynajętej powierzchni, albo w spółce z rolnikiem, bo przecież to jest również dopuszczalna forma – spółka, w której rolnik jest udziałowcem. To może spowodować, że ci wszyscy, którzy musieli restrykcyjne wymagania spełnić, budując budynki do działalności nierolniczej poza gospodarstwami, będą w jakiś sposób z tego powodu pokrzywdzeni.

Zwracamy również uwagę, że to może doprowadzić do ostrych konfliktów wśród samych rolników na wsi, ponieważ zasadą, która powinna nam przyświecać jest rozdzielenie funkcji rolniczych, wypoczynkowych, rezydencjonalnych, przemysłowych itd. – na tym polega nowoczesne planowanie przestrzenne, którego w Polsce jako żywo w dalszym ciągu nie ma, żeby te działalności, które nie są działalnościami rolniczymi związanymi z położeniem, z miejscem, z polem, żeby te działalności w wydzielonych strefach na terenie gmin lokować po to, żeby ich uciążliwość nie była duża dla większej ilości sąsiadów.

Natomiast tę ustawę, chociaż jej intencje są szlachetne i moim zdaniem uczciwe – nie jest to zresztą nowy projekt, bo poseł Sachajko z tym projektem od wielu lat próbuje się przebić – że ci ludzie przenoszą się ze swoją działalnością, która może być również działalnością uciążliwą, przenoszą się do siedlisk rolniczych, sprawią, że sąsiedzi, którzy na tej wsi mieszkają, będą bardzo niezadowoleni z faktu, że działalność, na którą nigdy by nie wyrazili zgody, gdyby o nim ktoś zabiegał w normalnej procedurze, ta działalność będzie uruchomiona w tych opustoszałych pomieszczeniach inwentarskich dla różnych zwierząt.

Z dużą życzliwością patrzę na tę ustawę, ale również patrzę realnie, jakie ogromne problemy jakie ona może wygenerować dla społeczności lokalnych i konflikty, które będziemy musieli próbować innymi przepisami prawa wtedy gasić.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy ktoś z państwa parlamentarzystów jeszcze chce zabrać głos? Nie widzę, strona… Jeszcze pan poseł Maliszewski, bardzo proszę.

Poseł Mirosław Maliszewski (KP):

Odnosząc się do tych wszystkich głosów i do samej intencji, z którą też nie polemizuję, uważam, że ona jest dobra. Ale ze względu na te wszystkie wątpliwości, które poprzednicy przejawiali, wypowiadali i one są słuszne, ja myślę, że chcemy zaproponować prezydium, że byłoby dobrym rozwiązaniem, aby powołać podkomisję, która będzie nad tym projektem pracowała, bo istnieje ryzyko, że jeżeli nie powołamy, to ten projekt nie uzyska większości sejmowej, która go poprze. Podkomisja pozwoliłaby ten projekt dopracować.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę bardzo, pan Władysław Serafin.

Prezes Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych Władysław Serafin:

My tę ustawę, jak otrzymaliśmy kilkanaście dni temu, przekonsultowaliśmy szybko w trybie internetowym. Zyskała ogromne poparcie, ale chyba ilość pytań i wniosków, jakie towarzyszy tej ustawie… To jeszcze moi poprzednicy nie wszystkie wypowiedzieli, aczkolwiek w 100% te wnioski, które wypowiedzieliście, panie posłanki i panowie posłowie, one są zawarte

Jeżeli ta ustawa jest pakietem porozumienia między Kukiz15 a PiS-em, to rzeczywiście w galopie przygotowywana bez konsultacji społecznych… Jeżeli tak ważna ustawa, panie przewodniczący, panie ministrze, tak ważna ustawa, decydująca o bycie ekonomicznym gospodarstw rolnych, jest robiona bez naszego udziału, bez możliwości przeprowadzenia normalnych konsultacji z odbiorcami tego rzekomego dobrobytu, to polegniemy. Kolejna ustawa, która idzie na kolanie bez opinii publicznych i zaraz temu towarzyszy wniosek, że ze względu na pilność pomijamy konsultacje społeczne, pomijamy opinie prawne kancelarii legislacyjnych w kancelarii premiera, bo przy wszystkich tych ustawach macie – przy KGW, przy dopłatach, przy wszystkich rzeczach.

Czy to nie jest czas, aby dać nam możliwość rzeczywistej konsultacji w terenie? Jak powiedział pan minister Ardanowski oraz poprzednicy – mają zupełności rację. Czy to nie spowoduje, że nastąpią masowe przejścia na KRUS? Czy to nie spowoduje, że masowo będą się żenić, wychodzić za mąż, żeby tylko z przedsiębiorcą ulokalizować produkcję? Co zrobić z pustymi…? Ja jestem rolnikiem, pochodzę ze wsi, nigdy nie pracowałem zawodowo, więc wiem, co mówię. Co zrobić z pustymi oborami dzisiaj? A może pójść w innym kierunku?

Proszę państwa, te wszystkie zagrożenia będą temu towarzyszyć. A nie lepiej pójść… Załóżmy, jeżeli jest pusta stodoła, pusta obora, która nadaje się na dom weselny, nadaje się na agroturystykę, nie stworzyć właśnie nie zdefiniować katalogu w ogóle spraw i rozwiązań, pani poseł mówiła bardzo trafnie czy to jest zgodne z gospodarką przestrzenną? Co jest obszarem gospodarstwa? Różne stoją obiekty. Rolnik ma rozsiane obiekty, czasami na wielu gruntach, na wielu terytoriach typowo rolniczych, niekoniecznie dopuszczonych do zabudowy, ale budynki rolne można budować. W związku z tym naprawdę to jest bardzo oczekiwane rozwiązanie, które przykryje biedę na wsi, nieopłacalność,

brak efektywności produkcji, tak jak ten socjal przykrył 500 plus… Dzisiaj też musimy wyjaśnić jedną rzecz – ku czemu zmierzamy?

Czy preferowaną w polityce rolnej PiS-u i PSL-u i naszych związkowych, gospodarkę rolną opartą na rolnictwie indywidualnym, gospodarstwie rodzinnym czy farmerskim? Bo wszystkie rozwiązania dążą do identyfikacji preferencji dla farmerskich, dużych, bo tylko takim się zaczyna opłacać. Małe gospodarstwa rolnicze rodzinne, padają.

Jeżeli uznamy, że terytorium Ministerstwa Rolnictwa jest terytorium rolniczym i budowlanym, to my właśnie zamierzamy za kilkanaście dni pobudować tam zielone miasteczko, bo mamy białe, czerwone, będzie jeszcze zielone, będzie tęczowo w Warszawie wtedy… Słucham? Nie, no teraz zbudujemy, bo teraz są najważniejsze problemy rolników, a nie ma dialogu rządu ze związkami. Już kończę.

Minister rolnictwa od trzech lat odmawia spotkań ze związkiem kółek rolniczych. Inne związki traktuje jako swoje przybudówki. W związku z tym uważam, że ten temat powinien być uznany za priorytet niezależny od koalicji Kukiz-PiS. Jest dobry i powinien być poddany głębszej konsultacji społecznej, żeby taka ustawa weszła w życie i rozwiązywała dla setek tysięcy rolników problemy ekonomiczne, bo nie mogą z typowej produkcji rolniczej uzyskać dochodów. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję, panie prezesie. To jest nieprawdą, że rząd się nie spotyka ze związkami, bo sam uczestniczyłem w spotkaniu związków rolniczych z premierem. Jeden ze związkowców, pana kolega, powiedział, że teraz po raz pierwszy premier spotkał się osobiście ze związkami. To jest nieprawda.

Druga rzecz, do której chcę się odnieść. Mówi pan, że ta ustawa spowoduje, że ludzie będą się żenić i wychodzić za mąż. Rząd Prawa i Sprawiedliwości i Zjednoczonej Prawicy jest prorodzinny. Jeżeli ta ustawa spowoduje, że będzie zawieranych więcej małżeństw, to ja sam zdecydowanie zagłosuję za tą ustawą.

Bardzo proszę pana wnioskodawcę, żeby zabrał głos.

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, widzę, że temat małżeństw państwa bardzo poruszył, ale wróćmy do państwa uwag, bo część z nich jest jak najbardziej zasadna. Dlatego przygotowaliśmy z posłami te cztery poprawki, które państwo mają przed sobą. Odpowiadają na większość państwa uwag.

Pan poseł Górski mówił o tym, jak będzie się sprawdzało czy działalność rolnicza jest podstawową działalnością. Jest to w poprawce drugiej. Nic nie trzeba będzie udowadniać. Na samym początku będzie zobowiązanie do dalszego prowadzenia gospodarstwa rolnego. Nie będzie trzeba takich rzeczy robić, których pan podał jako przykład. Ufamy rolnikom, oni nie są po to, żeby oszukiwać. Jednocześnie nie chcemy w im utrudniać tej działalności, którą posiadają, chociażby w prowadzeniu pełnej księgowości.

Pan poseł Plocke dziwi się, dlaczego to nie jest projekt rządowy. Ja rozumiem, że pan poseł był ministrem i uważa, że posłowie powinni tylko na znak podnosić rączki albo opuszczać. Ale mamy władzę ustawodawczą i wykonawczą. Tą władzą ustawodawczą są posłowie. Posłowie powinni pisać projekty, bo to oni wiedzą, a przynajmniej powinni wiedzieć, czego oczekuje społeczeństwo. Spotykają się ze swoimi wyborcami. To jest projekt, który odpowiadając jednocześnie panu prezesowi Serafinowi jest już od czerwca 2016 r. Minister Krzysztof Ardanowski wspomniał o tym, więc to nie jest nic nowego. Inicjatywa była już bardzo dawno, była bardzo szeroko skonsultowana. Tamten projekt miał konkretny druk 702. Dziwię się, że tak duża, potężna organizacja zatrudniająca tyle osób nie wie, co się w Sejmie dzieje. Albo zapomniała, co się działo.

Był również postulat, bodajże pana posła Krajewskiego, żeby odwrócić to, żeby 70% można było mieć działalności pozarolniczej. Odpowiedziałem już, że tego tak szczegółowo nie będziemy badali, ale mimo wszystko zależy na tym, żeby wieś dalej stała rolnictwem, żeby rolnictwo tam się rozwijało. Dlatego zrobione zostało to ograniczenie do 30% tego siedliska. To, o czym mówił również pan minister Ardanowski, żeby nie próbować przekształcać wsi w jakieś tam uciążliwe usługi. Chyba wszyscy, którzy na wsi mieszkali czy mieszkają, czy się wychowali, wiedzą o tym, że wieś czy każde gospodarstwo to jest taki

mały zakład produkcyjny. Tam jest wszystko, więc to nie jest takie sielankowe miejsce, jak wielu osobom w miastach się wydaje, że wieś będzie fiołkami i skowronkami stała. Nie. To jest miejsce produkcji, miejsce, w którym rolnicy żyją.

Były również takie obawy o to, że będzie jakiś chaos, że jedni czy drudzy będą zazdrościli. Nie podejrzewam, żeby jeden rolnik miał pretensję do drugiego, że zarabia pieniądze, że sobie organizuje swoje życie. W tej chwili większość problemów na wsi jest wprost przeciwnie – z tego, że rolnicy nie mogą godnie żyć, godnie zarabiać i inne problemy jakie były jak rolnicy widzieli, że ktoś coś sobie załatwił, a nie wypracował swoimi rękami. Rolnik to jest człowiek pracy, który szanuje pracę swojego sąsiada i nie chce jemu w tym przeszkadzać.

W tej ustawie nie widzę tego, o czym mówiła pani poseł Sowińska. Nie wiem, z których artykułów można wyczytać, że miałby ktoś wycinać lasy. Tu rozmawiamy tylko o siedlisku. Co do OZE, to rolnikom dalej się będzie znacznie bardziej opłacało być prosumentem niż dużym producentem. A co do OZE, to będzie inny projekt w Polskim Ładzie dla rolnictwa i obszarów wiejskich, znacznie obszerniejszy, który znowu wpisuje się w tę dywersyfikację dochodów rolnika.

Właściwie to są wszystkie główne zastrzeżenia, które się pojawiły.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy pan minister ma coś do dodania czy już nie?

Sekretarz stanu w MRiRW Szymon Giżyński:

Pytania dotyczyły w gruncie rzeczy materii ustawy, którą myślę, że pan poseł, pan przewodniczący Sachajko wyjaśnił. Gdyby były jeszcze jakieś specjalne pytania pod naszym adresem, służymy odpowiedzią konkretną i szczegółową.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo, zamykam dyskusję. Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, druk numer 1567. Informuje, że nie zgłoszono wniosku o przeprowadzenie wysłuchania publicznego.

Szanowni państwo, proponuję, aby Komisja niezwłocznie przystąpiła do rozpatrzenia projektu. Czy jest przeciw? Sprzeciwu nie słyszę, przystępujemy zatem… Czy to wniosek formalny?

Poseł Kazimierz Plocke (KO):

Był wniosek o powołania podkomisji.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Ale to był wniosek czy to była propozycja?

Poseł Kazimierz Plocke (KO):

To był wniosek formalny.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

To proszę zgłosić wniosek formalny, to przegłosujemy.

Poseł Kazimierz Plocke (KO):

Zgłaszam formalny wniosek o powołanie podkomisji.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dobrze, dziękuję, bo wtedy była propozycja. Proszę bardzo, głos przeciw, tak?

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dokładnie. Panie przewodniczący, ja zgłaszam głos przeciw. Tak jak powiedziałem, to nie jest nowa ustawa, jest na nią w tej chwili zapotrzebowanie. To jest tak naprawdę półtorej strony, które spokojnie dzisiaj możemy przedyskutować. Odciąganie momentu wejścia w życie tej ustawy, to jest pogarszanie dochodów rolników. Nie wiem, dlaczego mamy nad tak prostą ustawą dyskutować w podkomisji?

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Nie zawsze zgadzam się z panem przewodniczącym Sachajką, ale tym razem się w stu procentach zgadzam. Proszę państwo, wniosek formalny jest już zgłoszony, głosujemy.

Poseł Tomasz Lenz (KO):

Jedno krótkie pytanie do pana posła…

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Ale już przegłosujemy ten wniosek. Bardzo proszę, kto z państwa jest za wnioskiem o powołanie podkomisji do tej ustawy? Proszę o podniesienie ręki… Jak chcecie możecie zagłosować i przeciw. Myślę, że możecie przeciw oczywiście. Jeszcze raz… Oczywiście głosujemy, proszę się zalogować, jeszcze chwilę poczekajmy, bo nie wszyscy się logowali. Czy wszyscy się zalogowali? Panie pośle Krajewski… Czy wszyscy się zalogowali?

Kto z państwa jest za wnioskiem o powołanie podkomisji? Proszę o podniesienie ręki i naciśnięcie przycisku. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Jeszcze pani poseł Pamuła się nie zalogowała. Proszę się nie denerwować. Tak jest, bardzo się cieszę. Już? Kto się wstrzymał? Zamykam głosowanie, proszę o podanie wyników. Głosowało 26 parlamentarzystów, za 11, przeciw 15. Stwierdzam, że podkomisja nie będzie powoływana. Będziemy pracować teraz. Bardzo proszę. Skończę te moje regułki i oddam panu głos. Na tym zakończono pierwsze czytanie. Wniosek nie został przegłosowany pozytywnie.

Przystępujemy zatem do szczegółowego rozpatrzenia projektu ustawy. Tytułu projektu, pan poseł, bardzo proszę.

Poseł Tomasz Lenz (KO):

Bardzo dziękuję, bo pan poseł Sachajko bardzo często mówi, że brak tej ustawy spowoduje, że rolnicy nie będą mieli odpowiednich dochodów, czy też ta ustawa spowoduje, że rolnicy będą mieli dodatkowe dochody. Czy pan mógłby to rozwinąć? Jakie to będą dochody, z jakich środków będą pochodziły, na jakich zasadach i o jakich dochodach pan myśli?

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Mimo że to nie jest przy tytule projektu, ale panie pośle proszę odpowiedzieć, żeby rozwiać wszystkie wątpliwości.

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Panie pośle, Wysoka Komisjo, tak naprawdę Kukiz15 od zawsze był zwolennikiem wolnego rynku i inicjatywy ludzi. Wiemy o tym, że czasy komunizmu dobrze, że się właśnie… Pani poseł, ja nie przeszkadzałem pani, jak pani opowiadała jakieś rzeczy o wycince lasów, więc prosiłbym…

Poseł Iwona Maria Kozłowska (KO):

Proszę słuchać.

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Nie, mam zapisane… Ale czy możemy?

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Proszę państwa, oczywiście trzeba sprostować, że to nie pani poseł Iwona, tylko pani poseł Sowińska. Spokojnie proszę, uspokójmy emocje, pan przewodniczący odpowiada.

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Chodzi o to, że tą ustawą dajemy możliwość zarobienia pieniędzy bez dużego ryzyka tego, że te pieniądze, które wkładamy, przepadną. Więc rolnicy sami sobie znajdą te swoje działalności. Każdy ma różne umiejętności, a jednocześnie w różnych miejscowościach mogą być potrzebny różne usługi. Nie ma powodu, aby na wsi nie było tych samych usług jakie są w mieście, jeżeli będzie na nie zapotrzebowanie. Ale my tutaj nie powinniśmy jako posłowie mówić, że w tej wsi, to brakuje tego, a w tamtej brakuje. Tego my dajemy tylko narzędzia, żeby rolnik mógł godnie żyć. Powtórzę to jednak jeszcze raz.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo, jeszcze raz tytuł. Czy są uwagi do tytułu do tytułu projektu? Panie pośle, ale już uwagi… Już nie ma sensu już… To tytuł projektu.

Poseł Tomasz Lenz (KO):

To nie jest tak, że jestem negatywnie ustosunkowany, tylko porozmawiajmy. Po to jest komisja, aby rozmawiać.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Tak, po to jest komisja, tylko że było pierwszy czytanie i wtedy można było zgłaszać i dyskutować. W tej chwili już procedujemy i nie powinienem panu udzielić głosu

Poseł Tomasz Lenz (KO):

Ostatnia uwaga.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dobrze, ostatnia uwaga.

Poseł Tomasz Lenz (KO):

Ostatnia uwaga jaką zgłoszę. Rozmawiamy na temat tej ustawy także w kuluarach. Między nami ona wzbudza pozytywne emocje i też negatywne, wynikające z pewnych zagrożeń.

Przyjmuję odpowiedź pana posła jako wymijającą, że tak się wyrażę, bo wiecie państwo, wprowadzenie tej ustawy w życie niesie za sobą niebezpieczeństwo, że przychodzi deweloper do rolnika i mówi tak: ja ci dam za 2 miliony apartament w centrum Warszawy, a ty przekaż mi swój teren i go sprzedaj. W tym miejscu dany deweloper może robić co chce. Takie jest zagrożenie i o tym rozmawiamy.

Po drugie słusznie zakładamy, że dany rolnik od dziada pradziada będący na swoim miejscu na domowiźnie swojej, nie chce tego sprzedawać i na przykład postawi tam działalność gospodarczą, która wolała uzyskiwać dalsze dochody, ale już jego dzieci może niekoniecznie.

To są te zagrożenia, o których mówimy, panie pośle. Nie to, że jesteśmy negatywnie nastawieni do ustawy, ale mówimy o tym, jakie to niebezpieczeństwo za sobą może nieść. Tylko tyle chciałem przekazać i dziękuję bardzo za odpowiedź.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo. Nie będziemy już dyskutować. Zakończyliśmy pierwsze czytanie. Do tyczy ustawy, proszę bardzo. Do tytułu.

Poseł Kazimierz Plocke (KO):

Panie przewodniczący, ta ustawa wprowadza w błąd, bo to nie jest ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych. To jest ustawa o wyłączeniu gruntów rolnych z produkcji rolniczej. Bo przecież my przekazujemy grunty rolnicze na cele nierolnicze, a więc ta ustawa absolutnie koresponduje z treścią zapisów projektowanej ustawy. To po pierwsze.

Po drugie, panie przewodniczący Sachajko, co się stało z ustawą z 2016 r., że wtedy ją wycofaliście? Teraz wracacie do sprawy?

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Panie pośle, teraz dyskutujemy o tytule. Czy ma pan poprawkę do tytułu?

Poseł Kazimierz Plocke (KO):

Tak, o wyłączeniu gruntów rolnych.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Proszę taką poprawkę zgłosić zgodnie z regulaminem. Przygotowane pan ma?

Poseł Kazimierz Plocke (KO):

Nie, nie, spokojnie, to proszę o przerwę panie przewodniczący, żeby napisać poprawkę.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Ile pan potrzebuje przerwy?

Poseł Kazimierz Plocke (KO):

10 minut.

Głos z sali:

Bez przesady.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Panie pośle, nie ogłaszam przerwy, chwilę poczekamy. Mam pytanie do Biura Legislacyjnego. Nie jest to ustawa unijna i nie potrzebuję trzech podpisów? Wystarczy jeden? Wystarczy jeden podpis, panie pośle, tak że proszę przekazać poprawkę.

Poprawka do tytułu ustawy. Winno być o wyłączeniu gruntów rolnych z produkcji rolniczej. Głosujemy nad tą poprawką… Biuro Legislacyjne, bardzo proszę. Nie głosujemy jeszcze proszę nie uruchamiać.

Legislator z Biura Legislacyjnego Konrad Nietrzebka:

Dzień dobry, Konrad Nietrzebka, Biuro Legislacyjne, Panie przewodniczący, szanowni państwo, musimy z legislacyjnego obowiązku zasygnalizować te wątpliwości, bowiem proszę zwrócić uwagę, że ta ustawa jest ustawą nowelizującą. To nie jest nowa ustawa, która regulowałaby kwestie wcześniej nigdzie nie uregulowane. My mamy ustawę nowelizującą, która ma też swoje pewne ograniczenie, bowiem proszę zwrócić uwagę, że de facto nowelizacja ustawy to nic innego niż uchylenie niektórych przepisów, zastąpienie niektórych jej przepisów przepisami o innej treści lub brzmieniu albo na dodanie nowych przepisów. Natomiast ta konstrukcja przyjęta przez wnioskodawców ma charakter nowelizacji, w związku z tym zaproponowanie takiego tytułu jest niewłaściwe pod względem legislacyjnym. Nie odzwierciadla de facto tego co w ustawie jest.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję bardzo, ale i tak musimy to przegłosować. Głosujemy nad poprawką zgłoszoną przez pana Kazimierza Plockę. Kto z państwa jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję, proszę o podanie wyników. Głosowało 22 parlamentarzystów, 8 za przeciw 14. Poprawka nie uzyskała pozytywnej opinii. Nie ma więcej uwag co do tytułu ustawy? Uważam, że tytuł ustawy został przez Komisję rozpatrzony. Art. 1 zmiana pierwsza, czy są uwagi? Proszę bardzo.

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo dziękuję. Zaproponowałem inne brzmienie zmiany pierwszej. Zupełnie przebudowana została definicja zabudowy zagrodowej tak, aby oprzeć się o obowiązujące już w ustawie o ochronie gruntów rolnych i leśnych definicje. Nie ma powodu budować nowych definicji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję. Mamy poprawkę zgłoszoną przez pana przewodniczącego. To jest poprawka czy autopoprawka? Poprawka. Dobrze. Pan poseł Ardanowski.

Poseł Jan Krzysztof Ardanowski (PiS):

Ja mam pewną wątpliwość, bo w gospodarstwach, w ogóle we wszystkich typach budynków występuje również określenie „budowle". Czy nie należałyby w tym katalogu budynki, budowle i urządzenia? No bo w myśl przepisów budowlanych niektóre wiaty w gospodarstwach czy też jakieś budynki nie są budynkami, tylko są budowlami. Ja nie zgłaszam tego jako poprawki, tylko to jest kwestia wyjaśnienia prawnego czy nie wymieniając budowli nie zawężamy tych możliwości dla rolnika?

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Biuro Legislacyjne.

Legislator z Biura Legislacyjnego Konrad Nietrzebka:

Dziękuję, panie przewodniczący, szanowni państwo, panie ministrze, pragniemy zwrócić uwagę na terminologię, która jest w tej chwili stosowana w ustawie o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Przede wszystkim pragniemy zwrócić uwagę na art. 2. Otóż proszę zwrócić uwagę, że w rozumieniu ustawy gruntami rolnymi są budynki mieszkalne, budynki i urządzenia służące wyłącznie produkcji rolniczej oraz przetwórstwu rolno-spożywczemu. To jest terminologia, którą ta ustawa się posługuje.

Prośba do strony rządowej, która z pewnością biorąc pod uwagę gospodarzy ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych z pewnością też może jakieś światło na ten temat rzucić. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy są uwagi do zaproponowanej poprawki? Czy ktoś jest przeciw? Nie ma, stwierdzam, że art. 1 zmiana pierwsza… Proszę bardzo.

Legislator z Biura Legislacyjnego Konrad Nietrzebka:

Panie przewodniczący, korzystając z okazji, że jesteśmy na początku i tutaj mamy pierwszą zmianę zaproponowanym przez pana przewodniczącego Sachajkę, chcielibyśmy prosić o upoważnienie dla Biura Legislacyjnego do dokonania takich oczywistych redakcyjnych, legislacyjnych kwestii. Na przykład, aby powołać prawidłowo tytuł Kodeksu cywilnego, czyli „ustawa z dnia" z wraz danymi promulgacyjnymi.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję, czy ktoś z członków Komisji jest przeciw, żeby dać taką delegację Biuru Legislacyjnemu? Bardzo proszę…

Poseł Kazimierz Plocke (KO):

Ja chciałam spytać, jakie jest stanowisko rządu do tej poprawki?

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Jak ja będę pytał, ja teraz mówię o delegacji. Jeszcze raz zapytam, czy jest ktoś przeciw, abyśmy udzielili Biuru Legislacyjnemu takiej delegacji, aby mogli zmienić legislacyjne poprawki? Nie widzę, żeby ktokolwiek był przeciw.

Stanowisko rządu do tej poprawki, proszę bardzo.

Sekretarz stanu w MRiRW Szymon Giżyński:

Pan dyrektor Paweł Małaczek z Departamentu Prawnego przedstawi państwu stanowisko.

Zastępca dyrektora Departamentu Prawnego w MRiRW Paweł Małaczek:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, Paweł Małaczek, zastępca dyrektora Departamentu Prawnego. Chciałbym zwrócić uwagę i zgodzić się ze stwierdzeniem Biura Legislacyjnego, że poprawka dotycząca definicji zabudowy zagrodowej używa pojęć stosowanych w ustawie. To, na co zwrócił uwagę pan minister Ardanowski, czyli pojęcia budynki i urządzenia służące wyłącznie produkcji rolniczej oraz przetwórstwo rolno-spożywcze, to jest definicja zawarta w art. 4 pkt 2 tej ustawy i to jest rozumiane jako budynki i urządzenia służące przechowywaniu środków produkcji, prowadzeniu produkcji rolniczej, przetwarzaniu i magazynowaniu produkowanych w gospodarstwie produktów rolniczych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo. Myślę, że pan minister został usatysfakcjonowany tą odpowiedzią. Częściowo, więc nie do końca. No dobrze, nie do końca. Pan przewodniczący jeszcze? Ale nie będziemy głosować, tylko pytam, czy ktoś jest przeciwko takiej poprawce? Nie musimy głosować, nie ma sprzeciwu.

Stwierdzam, że art. 1 zmiana pierwsza z poprawką, została przez Komisję zaopiniowania pozytywnie.

Art. 2 zmiana druga, proszę bardzo, pan przewodniczący Sachajko.

Legislator z Biura Legislacyjnego Konrad Nietrzebka:

Art. 1 zmiana druga.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Przepraszam. Okulary zdjąłem. Art. 1, zmiana druga, proszę bardzo.

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo, również do zmiany drugiej zaproponowaliśmy razem z posłami poprawkę. Proszę zauważyć, rozszerzamy możliwość tego, aby nie 30% jednego budynku tylko 30% tego siedliska, zabudowy zagrodowej tego rolnika, było wykorzystywane. Możemy sobie wyobrazić, że rolnik ma garaż. No i tam by chciał świadczyć usługi mechaniczne. Jeżeli to byłoby 30% budynku, to byłoby absurdem. Dlatego całe siedlisko traktujemy.

Jednocześnie w tej poprawce rozwiewamy wątpliwości, które państwo podnosili. W jaki sposób rolnik ma udowodnić, że dalej prowadzi działalność rolniczą. Będzie to oświadczenie. Jednocześnie zabezpieczamy się w punkcie 3., że jeżeli rolnik jednak nie będzie prowadził tej działalności rolniczej, to wyłączenie z automatu jest uważane za niebyłe. Musimy chronić nasze najlepsze grunty jakie mamy. Nie może być oszustw. Nie będę tutaj kontynuował.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy są pytania? Nie ma. Czy ktoś jest przeciw takiemu brzmieniu zmiany art. 1, zmiany drugiej z poprawką? Nie. Pan minister, proszę bardzo.

Sekretarz stanu w MRiRW Szymon Giżyński:

Chcę przedstawić stanowisko rządu w tej sprawie.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Przepraszam, powinien zapytać. Przepraszam, proszę bardzo.

Sekretarz stanu w MRiRW Szymon Giżyński:

Dziękuję uprzejmie. Tutaj mamy zmiany do zmiany. Przeczytam literalny tekst z naszym uzupełnieniem. Wyłączenie gruntów z produkcji dotyczy części gruntu rolnego pod zabudową zagrodową, którego powierzchnia nie przekracza 30% całkowitej powierzchni gruntu rolnego pod zabudową zagrodową w danym gospodarstwie rolnym, nie więcej niż 0,05 hektara, czyli kolokwialnie do 500 m^2.

To jest poprawka, która broni charakteru rolniczego po tych zmianach. Przy całej naszym poparciu dla intencji ustawy, charakter rolniczy posiadłości rolnika…

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Panie ministrze, przerwę panu, ale to co pan mówi nie jest zapisane w naszej poprawce, którą otrzymaliśmy. Czy została zaproponowana nowa poprawka? Moim zdaniem jest sensowna, ale tego w naszych poprawkach nie ma. Proszę, 3 minuty przerwy, proszę to uzgodnić.

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Bardzo dziękuję panu ministrowi za doprecyzowanie tej poprawki. Chciałbym tę poprawkę przejąć od pana ministra, chociaż pan minister jako poseł również może ją złożyć. Rozumiem, czyli chodzi o to, żeby doprecyzować, że te 30%, o których rozmawiamy, ten budynek nie może być większy niż pół hektara.

Głos z sali:

Nie, 500 m^2.

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

500 m^2, dobra, przepraszam.

Sekretarz stanu w MRiRW Szymon Giżyński:

Działalność pozarolnicza nie może dominować. To jest intencja nasza i bezwzględnie tutaj…

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Mam jeszcze pytanie do sekretariatu. Czy każdy z państwa posłów dostał poprawki pana przewodniczącego Sachajki? Miał możliwość dostać? Dostali. To tylko różni się tym, że jest to ograniczenie do 500 m^2, żeby państwo posłowie wiedzieli, o czym mówimy… Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Konrad Nietrzebka:

Dziękuję, panie przewodniczący, mam prośbę o potwierdzenie, rozumiem, że w tej poprawce, która zostanie zmodyfikowana przez pana przewodniczącego Sachajkę w art. 12 b ust.1 ta modyfikacja dotyczy końcówki punktu pierwszego. Czyli po tych wyrazach „30% całkowitej powierzchni gruntu rolnego pod zabudowę zagrodową w danym gospodarstwie rolnym" mają być dodane przez pana przewodniczącego po przecinku te wyrazy „nie więcej niż 0,05 ha", tak? To jest tylko celem wyjaśnienia.

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Tak, taka jest intencja. Możemy mieć różne gospodarstwa, a chcemy dalej, żeby to było dla gospodarstw rodzinnych najbardziej przydatne, żeby jakieś wielkie gospodarstwa, które mają siedliska po wiele hektarów, nie zrobiły sobie tam produkcji uciążliwej, przemysłowej.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Poseł Dolata.

Poseł Zbigniew Dolata (PiS):

Dziękuję, ja mam taką wątpliwość. Po co zapisywać te 30%? Jeśli mamy określenie już konkretnej powierzchni, to nie sądzę, żeby to było konieczne, żeby określać, że 30%.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

No jest to sensowne.

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

I tak, i nie. Siedliska są różne, a dalej chcemy, żeby główna działalność rolnika była działalnością rolniczą. Bardzo proszę…

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Poseł Dolata.

Poseł Zbigniew Dolata (PiS):

Ja chciałbym jednak uzyskać wyjaśnienie jak będziemy określać wielkość tego siedliska. Nie wiem, czy jest jakaś definicja siedliska. Jeśli gospodarstwo jest nieogrodzone, to ja nie wiem, jak to będziemy określać. Myślę, że takie określenie powierzchni, które pan minister zaproponował jest bardziej precyzyjne, ale być może się mylę.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Jedno i drugie zabezpieczenie myślę, że zabezpiecza bardziej szczegółowo, jeżeli jest w nim zapis. Tak uważam, ale bardzo proszę pan minister.

Sekretarz stanu w MRiRW Szymon Giżyński:

Proszę o powtórzenie pytania.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Jest wątpliwość, po co jest to 30%. Jeżeli mamy ograniczenie 500 m^2, to po co jeszcze 30%?

Sekretarz stanu w MRiRW Szymon Giżyński:

My mamy tutaj przekonanie, że to 30% trzeba zachować, bo może być te 500 m więcej albo mniej, prawda? Więc ta sytuacja już jest oczywista. Jest to komplementarny warunek.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo, pan poseł Górski.

Poseł Maciej Górski (PiS):

Panie przewodniczący, ja chciałbym zwrócić uwagę, że działalność gospodarczą można prowadzić nie tylko w budynku, ale i na zewnątrz niego. I stąd chyba to 30%. Bo jeżeli to jest mechanik, to samochody trzyma przed warsztatem, natomiast ta ilość 500 m^2 wydaje się trochę za mała. Ja bym tu zwiększył do jednego ara. Tak, 1000 m^2.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Panie pośle, 1000 m^2 to już jest duży budynek. Jeszcze w rzucie poziomym… To jest duży.

Poseł Maciej Górski (PiS):

20 m na 50 m

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Jest taka poprawka, jeżeli ktoś uważał, żeby zgłosić inną, to proszę, będziemy głosować. Ta poprawka jest zgłoszona przez pana wnioskodawcę Sachajkę. Bardzo proszę, czy ktoś z państwa jest przeciw takiemu brzmieniu zmiany drugiej w art. 1? Nie widzę.

Stwierdzam, że art. 1 zmiana druga z poprawką zgłoszoną przez pana przewodniczącego Sachajkę dostała przez Komisję opinię pozytywną. Art. 1, zmiana trzecia. Przewodniczący Sachajko.

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo, zmiana trzecia właściwie różni się tym, że te ewentualne kary… Miejmy nadzieję, że ich nie będzie… Stanowią dochód budżetu powiatu. Tu jest dochód budżetu powiatu, a tu mamy dochód samorządu powiatu… I tyle.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Ja bym zapytał Biuro Legislacyjne. Czy są uwagi do tej poprawki?

Legislator Konrad Nietrzebka:

Nie mamy uwag, panie przewodniczący. Tutaj jest kwestia wyłącznie pewnego doprecyzowania pojęć. Ta poprawka, tak jak ją odczytujemy, po prostu terminologicznie jest konsekwencją tych dwóch poprzednich.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję, pani poseł Iwona Maria Kozłowska.

Poseł Iwona Maria Kozłowska (KO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Panie ministrze, szanowna Komisjo, ja mam wątpliwości co do sytuacji, kiedy działalność już jest realizowana. Przecież mówiliśmy o tym, że są rolnicy, którzy może z niewiedzy tą działalność prowadzą. Co się stanie po wprowadzeniu tej ustawy? Czy mają powiadomić starostwo o zamiarze podjęcia działalności, skoro ją już prowadzą od lat?

W tym zakresie jednak ustawa powinna przewidywać jakieś przepisy, które pozwolą na zgłoszenie rozpoczętej działalności. Sytuacja tych osób będzie zdecydowanie różna od tych, którzy tą działalność będą zgłaszali do starostwa po wejściu ustawy, więc wydaje mi się, że to powinno być też uregulowane, żeby nie było to ze szkodą dla rolników.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Oczywiście. Dziękuję. Rozumiemy intencję i też się nad tym zastanawiam, że powinien być jednak przepis przejściowy albo dla tych, którzy prowadzą działalność w tej chwili. Poseł Krajewski.

Poseł Stefan Krajewski (KP):

Ja mam pytanie do pana przewodniczącego, z czego wynika wysokość tych kar od 5 tys. do 30 tys.? Czy to wynika z jakiegoś przepisu? Czy została tak zaproponowana przez posła wnioskodawcę?

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Ale proszę być konkretnym w tym, co pan mówi. Chodzi o przewodniczącego Sachajkę, tak?

Poseł Stefan Krajewski (KP):

Tak, przewodniczącego Sachajkę. Kara jest od 5 tys. do 30 tys., więc z czego wynika ta decyzja?

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Panie przewodniczący, proszę odpowiedzieć.

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo, ja może na początek odniosę się do tego, o czym mówiła pani poseł Maria Kozłowska. Rzeczywiście zwróciła pani uwagę na bardzo ważną rzecz. Trzeba byłoby się zastanowić, czy w drugim czytaniu nie złożyć takiej poprawki. To się wiąże z tym, o czym ja mówiłem wcześniej. Rolnicy prowadzą tę działalność, prowadzą ją nielegalnie i cały czas są w niebezpieczeństwie, że ktoś doniesie, więc powinniśmy to, o czym pani mówi przemyśleć. Są dwa tygodnie do drugiego czytania. Jak najbardziej to rozważymy. Panią poseł również prosiłbym o zastanowienie się nad tą regulacją.

Kary zostały napisane w dosyć dużych widełkach i zostały zaproponowane przez posłów jako adekwatne do ewentualnego naruszenia prawa.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Bardzo dziękuję. Poseł Górski.

Poseł Maciej Górski (PiS):

Dziękuję, panie przewodniczący, jeszcze dopowiedzenie. Panie wiceprzewodniczący, jest pytanie, jeżeli ktoś już prowadzi działalność, zgłosił do starostwa, a w nowym reżimie nie musiałby składać do starostwa, to czy będzie mógł się wyłączyć i wrócić na status rolnika? To też jest dobre pytanie. Bo nie wszyscy nielegalnie prowadzą, część prowadzi legalnie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo, pan przewodniczący Sachajko.

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Dziękuję bardzo. Jak ktoś jest przedsiębiorcą, to jest przedsiębiorcą, a jak jest rolnikiem, to jest rolnikiem. Nie chcemy, żeby on stracił status rolnika. Jeżeli zapłacił już, bo to jest to główne utrudnienie, zapłacił już pieniądze za wyłączenie i ma to wyłączone spod działalności rolniczej, to już to wyłączył. Prawo nie działa wstecz. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Już było mówione, dokładnie było odpowiedzialne. No dobrze, proszę, żeby nikt nie miał wątpliwości co do tej ustawy. Jeszcze raz niech pan odpowie posłowi Krajewskiemu, bo zagadał się w tym czasie. Telefon miał.

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Może miał telefon, może się zagadał, a może tylko nie uważał. Powiedziałem, że to jest decyzja, która wynika z dyskusji wśród posłów wnioskodawców.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo. Pan minister, bardzo proszę… Drodzy państwo, panie przewodniczący, słuchajcie ustawa jest dobra, nie budząca kontrowersji i po co mamy tutaj się przekrzykiwać. Spokojnie, każdemu udzielę głosu. Pan minister teraz ma głos. Pan minister Szymon Giżyński, bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MRiRW Szymon Giżyński:

Chcieliśmy przedstawić stanowisko rządu, myślę, że poszerzające. Pani dyrektor Lidia Kostaństa, Departament Nieruchomości, proszę bardzo.

Dyrektor Departamentu Nieruchomości w MRiRW Lidia Kostańska:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący, szanowni państwo, panie ministrze, chciałam się odnieść do poprawki nr 3, którą rząd uważa za jak najbardziej zasadną. Jeśli chodzi o te wątpliwości, które tutaj były podniesione, to w naszej ocenie takie widełki, co do wysokości kary są jak najbardziej zasadne, gdyż zastosowanie określonej wysokości kary może być na przykład uzależnione od tego, jakiego rodzaju działalność jest prowadzona w tym gospodarstwie, czy też jakiego rodzaju są dochody.

Musimy pamiętać o tym, że te kary będą wymierzane w trybie procedury postępowania administracyjnego, a w Kodeksie postępowania administracyjnego istnieją odpowiednie przepisy bodajże rozdziału ósmego Kodeksu postępowania administracyjnego, które pozwalają na dostosowanie wysokości kary do wagi naruszenia. W naszej ocenie ta poprawka jest jak najbardziej zasadna.

Natomiast odnosząc się do pytań dotyczących wprowadzenia przepisów przejściowych, chciałam zauważyć, że poprawka nr 4 zawiera takie przepisy przejściowe, które wskazują, w jakich warunkach nowe przepisy dotyczące regulacji wyłączeń gruntów z produkcji będą stosowane. Natomiast osoby, które do tej pory prowadzą działalność gospodarczą i tej działalności nie wyłączyły zgodnie z przepisami ustawy o ochronie gruntów rolnych z produkcji, powinny być poddane regulacjom przepisów dotychczasowych, czyli w ostateczności powinna zostać na nie nałożona sankcja z art. 28 ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Przyznam, że ten przepis będziemy musieli przepracować, panie przewodniczący, nie powinno tak być, żebyśmy karali… W tej chwili jakąś abolicję musimy wprowadzić, tak że musimy nad tym popracować w drugim czytaniu.

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Panie przewodniczący, dziękuję za udzielenie głosu. Poprawka, o której za chwilę będziemy rozmawiali, mówi o tym, że jeżeli ktoś już w tej chwili zgłosi jakąś działalność i jest już postępowanie wszczęte, to normalnie zgodnie z tym postępowaniem to następuje. Ja również przychylam się do uwagi pana przewodniczącego i nie zgadzam się z panią dyrektor, że powinniśmy karać. Możemy przecież wprowadzić abolicję. Dlaczego mamy próbować… Rolnicy radzili sobie jak mogli. Prawdę mówiąc, to jest nasza wina, że ta ustawa w czerwcu 2016 r. nie została przyjęta, więc powinniśmy tę abolicję w drugim czytaniu wprowadzić.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dobrze, nad tym się zastanowimy, dziękuję panie przewodniczący, że się pan przyznał, że to wasza wina, ale wracamy do rozpatrzenia. Czy ktoś jest przeciw zmianie trzeciej z poprawką w art. 1? Nie słyszę, nie widzę. Stwierdzam, że zmiana trzecia w art. 1 z poprawką została przez Komisję rozpatrzona. Jeszcze nie rozstrzygamy artykułu pierwszego, bo jeszcze pan przewodniczący ma poprawkę. Bardzo proszę.

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Tak, jeszcze jest poprawka czwarta, którą mają państwo przed sobą i również ministerstwo, o czym pani dyrektor mówiła. Omówiłem tę poprawkę, czyli te wszystkie rozpoczęte postępowania dalej będą biegły swoim trybem, tak jak w tej chwili to jest, dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo. Czy ktoś jest przeciw tej poprawce, którą zaproponował przewodniczący? Biuro Legislacyjne? Bardzo proszę.

Legislator z Biura Legislacyjnego Konrad Nietrzebka:

Nie jesteśmy przeciw, panie przewodniczący, ale chcielibyśmy tylko zwrócić uwagę, że poprawka pana przewodniczącego Sachajki dotyczy dodania po art. 1 art. 1a więc powinniśmy chyba najpierw zakończyć art. 1, żeby potem przejść do tej poprawki, bo to mamy tak między artykułami.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Jak dobrze, że my mamy Biuro Legislacyjne. Oczywiście, że tak. Czy ktoś jest przeciw art. 1 z poprawkami? Nie widzę, nie słyszę. Stwierdzam, że art. 1 z poprawkami i ze zmianami został przyjęty.

Przechodzimy do tej poprawki drugiej, to znaczy dopisujemy art. 1a. Już poprawkę pan przedstawił. Czy ktoś jest przeciw takim brzmieniu zaproponowanym przez pana przewodniczącego Sachajkę?

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Panie przewodniczący, ja chciałem tylko powiedzieć, że znacząco zwiększyliśmy liczbę artykułów – o 1/3.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Tak, bo jeden artykuł więcej. Art. 1a. Nie widzę, żeby ktoś był przeciw. Stwierdzam, że poprawka, która dotyczy art. 1a została przez Komisję rozpatrzona. Art. 1 już został cały rozpatrzony i art. 1a został rozpatrzony.

Przechodzimy do art. 2. Bardzo proszę, pan przewodniczący Sachajko.

Poseł Jarosław Sachajko (Kukiz15):

Art. 2 mówi o tym, że ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2022 r. Już wkrótce rolnicy będą mogli prowadzić pozarolniczą działalność gospodarczą nie w szarej strefie oraz miejmy nadzieję znacząco zwiększać swoje dochody.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Dziękuję bardzo, stanowisko rządu. Dziękuję bardzo. Czy ktoś jest przeciw całemu art 2? Nie widzę. Stwierdzam, że art. 2 został rozpatrzony. Proponuję przegłosowanie całości projektu ustawy. Musimy jednak głosować. Drodzy państwo, proszę się zalogować.

Głos z sali:

Zgłaszamy sprzeciw.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

Ale nie, już nie możecie zgłaszać sprzeciwu, bo i tak głosujemy. Przystępujemy do głosowania. Prosimy, żeby pan poseł Galemba wyłączył swój mikrofon. Dziękuję bardzo.

Kto z państwa jest za pozytywną opinią całości projektu zaproponowanego przez pana przewodniczącego Sachajkę? Proszę o podniesienie ręki. Z przyjętymi poprawkami. Oczywiście. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Proszę o podanie wyników. Dziękuję bardzo. Głosowało 24 parlamentarzystów, za 15, przeciw 9. Stwierdzam, że Komisja zaopiniowała pozytywnie projekt ustawy.

Został nam jeszcze wybór sprawozdawcy. Proponuję, aby posłem sprawozdawcą w naszym imieniu był poseł Galemba. Czy poseł Galemba wyraża zgodę?

Poseł Leszek Galemba (PiS):

Tak, wyrażam zgodę.

Przewodniczący poseł Robert Telus (PiS):

A czy są inne propozycje? Nie ma. Stwierdzam, że wybraliśmy posła sprawozdawcę. Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny. Protokół dzisiejszego posiedzenia jak zwykle będzie wyłożony w sekretariacie.

Dziękuję państwu. Mam dla państwa dobrą informacje. Dziś już nie będziemy mieć posiedzeń Komisji. Zamykam posiedzenie.